

»Radom riječ nevjoljivosti, da se čuje, aletija; navještaje do na kraj zemlje; Gospodin je oslobodio puk svoj. Aletija, aletija.»

(Izai 4, 8, 20).
Iz ulaza današnje sv. Misu.

Odlučnost Ivana Krstitelja

(MT. 14, 4; MRK. 6, 17; LUK. 3, 19)

U vrijeme, kad je Isus javno djelovao, vladao je u pokrajini Galileji i Peregiji četverovlasnik Herod Antipa. Bio je rimski namjesnik. Ulizica rimskog cara. U čast caru Tiberiju, svome naredbodavcu, prozvao je njegovim imenom svoju prijestolnicu na jezeru Genezaretskom.

Herod Antipa je bio lakouman, razvrdan čovjek. Premda je bio oženjen s kćerju susjednog kralja, oduzeo je ženu svome bratu, koji je kao privatnik stanovao u Jerusalemu. Svoju je pravu ženu otpustio i živio je u brakolomstvu i rodoskrvnstvu na sblaznan cijeloga naroda.

U blizini je propovijedao Ivan Krstitelj. On je temeljito ispravljao savjesti svojih slušalaca, bili oni Jednostavne žene i muševci, carinici i trgovci, obični vojnici ili velikaši. Ivan nije poznao razlike u osobama. Vidio je privatni život farizeja i korio ga. Udario je svojim propovijedima oholice i izraelske odličnike. Oni su blijedili pred tim nastupom, ali se nisu popravljali. Bjesnili su, što im taj čovjek skida masku s lica pred narodom. Nazivao ih je »zmijjskim leglom«.

Tek je Herodijada unišala u palaču Herodovu, našao se pred njima čovjek Božji. Mršav. Opalena lica. U dlakavom pokorničkom odijelu. Nije spremno nikakav govor. Na njegova usta izlaze odlučne i prekoravajuće riječi: »Nije ti slobodno imati ženu tvoga brata«.

Herod je gledao u zemlju. Ovaj ga je Ivanov prijekor udario usred srca. On još nije bio sasvim zao. Bio je lakouman, lukav, razvrdan. Nažalost je bio takav, ali na dnu njegova srca još je bilo dobra. Još nije bio mrtav za sve ono, što je plemenito. Njegova je bila nesreća, što nije imao u blizini čovjeka, koji bi mu podravao savjest i budio ono, što je još dobra imao u sebi. Slušao je samo glasove laskavaca, dvorskih ulizica, odvratnih lažaca. Osim toga je slijedio mamljenje strasti, koje je bio bezvoljni rob. Kod njega se mora i to žaliti, što je bio sin takva oca, od koga nije ništa dobra naučio. Njegov je naime otac bio divlji i surrov čovjek, samo za uživanje, a nije poznao ni Boga ni njegovih zapovijedi. Njega je izjedala požuda za uživanjem. Osim toga Herod je imao kraj sebe sada Herodijadu, ženu strastvenu i častohlepnu.

Ivanova prijekorna riječ je djelovala na Heroda kao grom iz vedra neba. Savjest mu se probudila. Herod je vidio, kakav uistinu jest. Vidio je svu svoju trulost i zloću. Smeo se i zamislio. Htio je da ostane sam. Dao je znak i Ivan odlazi. Dogodilo se nešto nečuvano. Herod nije kaznio Ivana zbog njegovih odvratnih riječi. Njemu se svidjela ova prijekorna propovijed. Ali samo časovito.

Ivan nije htio da vidi ženu, koja je stajala uz Heroda. Zato se u njoj podigla srdžba. Drhtala je od bijesa. Mržnja joj je sijevala iz oči. Planula je jača nego ti. Ona će tebe, slabiča, odmah uhvatiti u svoje mreže. Tada si propao.

Tako je i bilo. Misli Herodijadne su kružile dan i noć neoborivom mržnjom oko Ivana Krstitelja. Prestano je Herodove uši napunjala prijekorom: »Ti dopuštaš, da na nama nanosi takvu sramotu. Ti moraš toga čovjeka, prosjaka, pred cijelim dvorom, pred cijelim narodom osramotiti. Tko će se inače tebe bojati?«

Ona mu laska. Ona mu prijeti. Ona ga optužuje. Ona plače. Ona pokušava sve moguće, da ga slomi. Nema lukavijega diplomate ni gorega neprijatelja, nego li je povrijeđena i osvetljiva žena. Konačno pristane Herod, da Ivana uhvate.

No to nije tako lako. Ivan ne propovijeda i ne krsti samo na Jordanu, nego i izvan vladavine Herodove. Herodovi pristaje i plaćenici znadu, kako će doći do cilja. Oni predu mrežu oko drugih neprijatelja Ivanovih, oko farizeja. A ovi su spremni, da pomognu izručiti Ivana Herodu. Oni se još sjčaju riječi, kojima ih je Ivan korio. To je njima još tako svježe. Oni ne mogu zaboraviti, da je Ivan još pred nekoliko tjedana svečanom izlaslavlju Velikog vijeda predbacio nevjeru. Taj je čovjek njima težak. Za njih on nije prorok. Njega mora nestati. Oni rado

prihvaćaju ruku Herodovaca, koji su proti Ivanu.

Herodovci osjećaju zajedno s farizejima i snuju urotu proti omraženom Ivanu. Sv. Pismo ne kazuje, da li su učinili putem izdaje njegovih učenika ili nasiljem. Oni su ga goluruka dovukli do granice Pereje i predali ga Herodu. Zalosni svršetak Ivanov pada najvećim dijelom na farizejsku savjest.

Herod baca Ivana u okove i zatvara u tamnicu gorske tvrđave Maher, koja leži istočno od Mrtvoga mora u strašno osamljenom predjelu. Ivan je i u tamnici čovjek. Veliki čovjek. On se ne brine za okove ni za patnju zatvora. On vrši pokoru i veoma je strog prema sebi. Njegovo je tijelo naučeno na odricanje. On je pravi pokornik. Zato ne zdvaja niti se ne tuži. Nisu mu teški ni okovi ni odricanje. Mogu mu neprijatelji sputati tijelo, ali je duša slobodna. Njegov je namjer. A Bog mu daje utjehu, snagu i unutarnje zadovoljstvo. Neprijatelji misle da ga muče, a ne slute, kako je duša ovoga najvećega rodenoga od žene odahnula i često se veseli unutarnjom radošću. Raduje se, jer za svuga Mesiju daje što ima najbolje. Daje svoje trpljenje, daje svoj život.

VEČERNJA SLIKA

U sobi sjedim sama, polako spušta se tama na cijeli grad.

Zvijezde jedna za drugom niču. Po zemlji polako se miču ljubičaste sjene.

Iza oblaka eno mjesec izviruje smeno i gleda dolje.

A tamo u daljini neko zvono se javlja meko, kao da jeca.

Kraljice neba, raduj se

Kako izgleda nebo, ne znam. Ne mogu ga zamisliti. Čim na nj samo pomislim, misao mi stane. Upravo po tome znam, da se je moja duša susrela s nečim što je beskrajno. Kad bi nebo bilo ograničeno, tada bi ga moja misao mogla prohoditi i razgledati. Stojim pred vratima njegove tajne. Koliko manje znam, toliko više osjećam beskrajnost Kraljevstva nebeskoga, kojemu nema ni početka ni svršetka.

»U kući Oca mojega mnogi su stanovnici« — reče Gospodin Isus — a u tim su stanovnicima duše, koje su na mojoj maloj Zemlji padale pod križem žrtve, stradanja i nezasiženih suza.

U beskrajnom Kraljevstvu duše su podanici Kraljice, koja je za njih, pred kraljem

ro dvadeset vjekova, jedne betlehemske noći, porodila ljubav. Porodivši Gospodina na Isusa, postala je Majkom svake istinske ljubavi i mira među braćom, među ljudima, među narodima. Kraljice neba, raduj se.

Ljudska duša ne će se nikad odreći želje za Tvojim Kraljevstvom, koje je vječno.

Vjerujem u Tebe, jer vjerujem Tebi. Ti postojiš za mene, jer i ja postojim za Tebe

Kao što zrak dišem i on me osvježuje i podržava, tako me i ti prožimáš da mi djela budu dobra i da se odražavam u dobru

Na pragu smrti

Slično kao i u Francuskoj izšla je u Italiji nedavno knjiga »Pisma osuđenih na smrt za vrijeme talijanskog pokreta otpora« (Od 8. rujna 1943. do 25. travnja 1945.). U toj knjizi sabrana su posljednja pisma, koja su osuđenici pisali svojim dragima. Evo nekoliko izvadaka iz tih pisma.

Bruno Parmesan pisao je dne 10. veljače 1945: »Dragi oče i svi moji dragi, s praga smrti pišem vam ove zadnje riječi. Svijet i čovječanstvo protivni su mi. Bog me želi k Sebi.«

Gino Pistone napisao je na komadčić papira svojom vlastitom krvlju: »Dajem svoj život za Katoličku Akciju. Živio Krist Kralji!«

Don Aldo Mei, svećenik iz okolice Mon-

sagrattija (Lucca), bio je osuđen na smrt i prije smrti javio se svojim roditeljima: »Dragi oče i majko! Budite mirni. Ja sam vedar u tom odlučnom času. U savjesti nisam počinio zločine. Ljubio sam jedino, koliko mi je bilo moguće. Osuđen sam na smrt, jer sam: 1. sakrio i šutio mladića Zidova, kojemu sam htio spasiti dušu; 2. dijelio sam Sakramente borecima za slobodu; 3. Sakrio sam radio. Umirem pregtan strašnom olujom mržnje, ja koji sam želio živjeti samo za ljubav! Umirem za one iste, koji me ubijaju. Već sam nešto trpio za njih. Ovi, upravo danas trebaju sam služiti sv. Misu na ovu nakanu. U mjesto da žrtvujem Isusa, žrtvujem sebe Njemu, da On učini svetima svoje svećenike, da ih učini sve apostolima ljubavi.«

Volja Božja i naše nevolje

Svoje gubitke, nesreće, boli, i poniženja treba da pripisujemo Bogu, pravom njihovom početniku, a ne ljudima ili zlim dušama. Ne smijemo da kažemo: Ovak čovjek ili onaj kriv je mojoj nesreći, mojoj nepasti. Ne, naše boli nisu djelo ljudsko, one su djelo Božje. Neka nam to bude na najveće smirenje, jer sve, što Bog, naš predobri Otac, čini, puno je beskrajnne mudrosti i služ za najsvetiju svrhu.

Sva su Njegova djela, sve svetli Oci, s obzirom na okolnosti tako savršena, da ne mogu biti savršena, i tako dobra, da ne mogu biti bolja. Zato treba da nas, po preporeci sv. Bazila, prožme misao, da smo djelo dobrog Majstora, koji se za svoje stvarove brine vazda svojim beskrajno mudrim Promislom. Pod Njegovom ljubeznom zaštitom ne desava nam se ništa, što bi nam moglo škoditi, a sve, što na nas dolazi, tako je dobro, da se bolje ne može ni zamisliti. Velika su djela Gospodnja i dostojna, da se uvazje radi sve krasote svoje, veli Psalmista. Najdivnije se pokazuje Njegova mudrost u tome, da nekad zna izabrati najsvrššenija sredstva da njima postigne neku namjeranu svrhu. A kako Njegovu mudrost prati stalno i ljubav, to nam On ne šalje nikad ništa, što bi bilo za nas pretvrdilo ili nas povrijedilo. »Premda raspoložbe moću, ipak sudb blago i vladat nad nama velikim mlorsdem«, veli Knjiga mudrosti.

On uzima u obzir naravne osobine, sklonosti i posebnosti svakog pojedinca, i određuje svakomu mjesto, gdje može najbolje da radi za svoj spas. Da, smijemo reci, da nam Bog skazuje pažnju i poštovanje, jer u nama priznaje svoju živu sliku i priliku. On nam ne govori kao robovima zapovijedajućim tonom, nego nas šteti i susreće svim mogućim obzirima. Vidi li, da je potrebno, da nas za naše dobro pohodi bolešću, nevoljom i patnjom, to On čini kao dobar liječnik, koji hoće da nekad liječi. Nije mu svrha, da nam zada bol, ali je zadaje sa svrhom, da nas odzdravi i to samo toliko, koliko je za ozdravljenje potrebno. Velikom oprezom veže nam rane i zaslađuje nam gorki lijek, koliko samo može.

Jednom riječi: Bog nas kuša, kad hoće da postigne plemeniti i sveti cilj, kad je to potrebno za Njegovu slavu, za naše spasenje i za naše usavršenje. No što nam šalje, to je tako primjeren našim silama, sposobnostima i potrebama, kao rukavica ruci, koja je nosi, ili kao korice maču, u koje je utaknut. Sve doprinosa za naše usavršenje samo ako hoćemo da idemo ususret nakanama Providnosti.

Zato nemojmo biti u nevoljama, koje nas stignu, nestripljivi. Kaošto je On postavio granice moru tako, da se silna vodena masa, koja bi mogla da uništi čitave zemlje, razbja na pjeskovitoj obali, tako nema biti ni napasti, kojima Bog ne postavlja mjeru i svrhu, da nam ona službe na spas, a ne na propast. Stvarno su nevolje i bitni dio onih sredstava, kojima Bog služi za naše spasenje. Srebro se i zlato u vatri kuša, a ljubimac Božji u peći poniženja, veli Sv. Pismo. Potrebno je, da imamo napasti, i kad ih ne bismo htjeli primiti, bili bismo svoji vlastiti neprijatelji. Mi smo u Božjoj ruci, kaošto je mramor u ruci umjetnikovo. Da načini lijepe kip, mora dijelom tesat i gladiti da i lverje žeti. Bog hoće da za ististebe svojju sliku, zato moramo biti mirni i prepustiti se Njegovoj umjetničkoj ruci. Svaki je Njegov udarac savršeno poručavanje i približava nas sve više svetosti. »To je volja Božja, vaza sveolast, veli sv. Pavao. Ona je jedini pokretni čin u svemu, što Bog za nas čini.«

Nebeska tjelesa podvrgavaju se bez ikakva otpora zakonima, koji su im postavljeni, pa zato im je tjelek tako d vno pravilan i svrššenost. Kad se ne bi pokoravali tim uzvišenim zakonima, nastao bi u svemiru smjesta užasan kaos. Upravo tako je i s našom voljom: pokoravali se ona volji Božjoj, sve je u čovjeku uređeno i skladno. Otme li se naša volja volji Božjoj, nastaje u cijelom čovjeku nered i kaos.

DRAGOCJENA RIJETKOST

Cesto vidimo u muzejima, kako se brižno čuvaju stvari, koje su donesene i nabavljene drugdje, a nema ih tamo, gdje se čuvaju. Čuvaju se i pokazuju kao rijetkost. To su rijetke vase, slike, novac, rezbarje, životinje, mahovi, zarančići, marke, palme, papirali... I tako bi sve to izbrojio.

Među takve rijetke stvari spada vrlo često i ustripljivost, jer je neustripljivost jako česta pojava. Gdje god se nalaze pojavi cvjetići ustripljivosti, to podigne svoju čudnu i mirisnu glavicu, obično se odmah diže i bodiljika: korov ne ustripljivosti.

Rijetkost nastupa ondje, gdje je neku stvar ili teško postići ili je veoma naporno sačuvati, da se ne izgubi. Među takve drage rijetke stvari spada i ustripljivost. Sv. Augustin kaže, da je ustripljivost takva krepost, koja nas učini, da mirnom čudi podnesemo sve, što je protivno našoj naravi. Nije to samo trpljenje i bol, nego i gubljenje svake vrsti, neudobnosti, neugodnosti, neispunjenosti onoga, što smo željeli, za čim smo čeznuli: ukrajno sve, što je proti našoj volji.

U tom baš leži čelja tajna. Samo zato, što mi nešto ne bismo htjeli, razrađuju našu neustripljivost, napr. neki događaji, neka riječ, neka okolnost. Sv. Augustin veli: Neustripljiv ne će da trpe neko zlo, ali time ga se nisu oslobodili, nego ga stoga samo teže smose. Dapače bi su mogli kazati, da je nešto baš zato zlo, što ga se ne voli.

Teško je postići ustripljivost, jer ona traži svladavanje, zatađivanje vlastite volje. Gospodin veli: «U svojoj ustripljivosti posjedovat ćete svoje duše». To znači: mirno svladati svako uzbuđenje. No to je teško. Ali milost Božja može učiniti ustripljivim ponizne duše ili školom trpljenja ili putem molitve.

Ustrijpljivost je teže postići, nego li je izgubiti. Zbog je ljudski tako promjenljiv. I zato baš u nemiru i mi i čovjek smac i čovjek obitelji i znanstvenjak i onaj koji čini dobra djela i onaj, koji moli, svaki čas i dan teško očekivanih i nepoznatih kušnja za ustripljivost.

Sv. Bernardo veli, da su tri stvari, koje pokapaju ustripljivost: «veliki strah pred bogima, za koje držimo, da ih ne bismo mogli podnijeti; zatim osjećaj povrijeđenosti nevinosti, i onda «nevrjednost osobe, koja nas vrijeđa».

A uzročnici našoj neustripljivosti nisu vezani samo na mjesta. Mi ih nosimo u sebi, gdje god se nalazili. To su: sad nečekivani događaji; neželjeni posjeti i iznenadne vijesti; sad su opet: svečanosti, koje nadolaze i priredbe, koje nas nagnaju neustripljivošću.

Druga vrst neustripljivosti je, koju proizvokuju izvrsne osobe. Mi smo vrlo odučili, li da se na njih ne gledati, da čemo ih ustripljivo podnijeti, da čemo im ova ili ono prigledati. A onda se zaboravimo i postajemo neustripljivi zbog njihova spornog ili nučavog govora; neprijatnosti i neodgojenosti posluge, zbog vike, plaća, tužakanja dece; zbog sviranja susjednog glasovira. I, velimo: «To su samo žive!»

No jesmo li mi kod toga bez krivnje? Ognjiliste je neustripljivosti u našem vlastitom neumrtvenom srcu, u našoj samovolji! A ipak se pravi mi srca štiti i čuva ustripljivošću. Zato je vrijedno boriti se za ustripljivost.

Sv. Bernardo kaže: «Budi uvijek dobrohotan i veselo volje, prijazan u govoru, svima mi i ljubavi vriedan. Izbjegavaj priliku za svade, prepričke i žvi u miru. Koliko možeš, čuvaj mir sa svakim. Rim nije sagraden u jednom danu, ni ustripljivost se ne štije preko noći».

Sv. Augustin veli: «Ustrijpljivost je dar milosti, milost nesrećno stvorenog Boga. Od Njega dolazi ustripljivost i prava duševnost. Nju očekujemo kao plod Duha Svetoga. Ona se jača u peći poniznosti. (Str. 5). Nevolja naša ustrijpljivosti (Rim 5.4). U svemu što ti se protiviti izdrži i budi ustrijpljiv u poniznosti (Str. 2). Sv. Bernardo veli: «Prava ustrijpljivost se može steći i sačuvati samo duhovkom poniznošću. Našu neustrijpljivost treba da krotimo samosvladavanjem i postojanom molitvom za ustrijpljivost. I ustrijpljivo treba čekati vrijeme, kad će nam Bog dati pobjedu i u nama učvrstiti mir».

«DAN SVETOG DJETINJSTVA» održao se po prvi put dne 2. veljače o. g. u Sjedinjenim Državama. To je bila proslava misijaške organizacije za pomaganje djece po misijama i ona broji danas 2 milijuna članova.

Dužnost prema Bogu i bližnjemu

Svak čovjek ima dužnost prema Bogu, prema samomu sebi i prema bližnjima. Koliko su i kakve dužnosti prema Bogu to određuju zapovijedi o vjersi, ufanju i ljubavi.

O dužnostima prema Bogu raspravljaju prva Božja zapovjed, u kojoj Bog kaže za sebe: «Ja sam Gospodin Bog tvoj. Nema drugih bogova u mene». Bog je samo jedan, isključivo je mnogobojstvo. Bog je osobno, duhovno biće. Krivo učo paniteisti, koji bi htjeli, da je avemir sa svim bićima u seb bog, pa bi prema tome i svaki od nas bio dio božanstva. Ni materija, ni tvar nije bog, jer tvar ima svoj početak, a smat će i svršetak, a Bog je neizmjeran duh, koji postoji od vijeka, i život će do vijeka. Druga Božja zapovjed ima pred očima čelja Božjega imena, pa zato kaže: «Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud!» Kad god koji spominje Bozje ime, treba ga izgovarati sa dužnim poštovanjem i strophopčinjenjem. Ja svakomu, tko se usudi uzalud ili bez dužnoga poštovanja spominjati Bozje ime, a još gore onoga, tko bi se drznuo Bozje me pogrditi ili kletvom obeštati. Treća se Božja zapovjed bavi svetkovanjem dana Gospodnjega. Dan Gospodnji je nedjelja, prvi dan u tjednu. Svaki je čovjek, obično je došlo k svijesti, ako ga ne ispričava valjan razlog, dužan svetkovati dan Gospodnji tako, da tie k sv. Misli, da ne radi teške tjelesne poslove. «Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji». Cesto misli na to, nemoj to nikada zaboraviti, veli Gospod.

O dužnost ma prema Bogu govori prva crkvena zapovjed, koja kaže: «Svetuju zapovjedane blagdane. Zapovjedani su blagdani — što se svetkovanja tie — jednaki nedjelji, pa je u te dane obveza uzdržavati se od svakoga teškoga tjelesnoga posla i tie u crkvi k sv. Mis.». Čast se Bogu iskazuje i primanjem svetih Sakramenata. Zato katolička Crkva zapovjeduje, primati Sakramente i točno propuje tko ima kada i na koji način primati svete Sakramente.

Konačno, i poboznom molitvom se slavi Gospod Bog i molitva je zapovjedana, a nije pušteno na volju, hoće li se tko moliti Bogu ili ne. Obrasc: molitava, ko-

jima se imaju služiti svi vjernici, ljudi u svijetu, nažao se u svakom od katoličke Crkve odobrenom molitveniku. Za sve vjernike u propisane — uz molitve za sve članove — još i posebne molitve, koje su sadržane u svećenikom brevijaru ili časoslovu.

Dužnosti prema samom sebi određuje peta Božja zapovjed, koja kaže: «Ne ubij!» Niko ne smije sam sebe ubiti, jer ubijanje je grijeh, koji je Gospod Bog, pa samo On ima pravo odrediti kada, kako, gdje na koji način će koji čovjek umrijeti. Čovjek sam sebe ne smije ni osakati ili raniti, niti bilo čim naškoditi svojoj duši ili svomu tjelu. Dužnosti prema samomu sebi propisuje i šesta Božja zapovjed, koja upozoruje: «Ne sagriješiti bludno». K Božim zapovjedima — petoj i šestoj — dolazi još i treća crkvena zapovjed sa propisima o postu i nemrsu. «Posti zapovjedane poste, i u određene dane ne mrsi!». Posni i nemrsni dani su vrlo korisna sredstva za dušu i tjelo. Postom koristi tjelesnom zdravlju. Postom se krotje zle težnje u čovjeku, duša se diže k Bogu, razvijaju se kreposti i do-biva se nagrada od Boga.

Dužnosti koje nas vežu prema bližnjemu, sadržane su u četvrtoj, petoj, sedmoj i u osmoj Božjoj zapovjed. Četvrti najlaže poštivati roditelje i sve starije. Peta — ne ubij — zabranjuje ubiti, osakati ili bilo kojim načinom škoditi tuđemu životu. Sedma — ne ukrad — zabranjuje oštećivati tuđu imovinu. Osmu — ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga — zabranjuje dirati u čast i poštenje bližnjega.

Sve dužnosti prema Bogu, prema samomu sebi i prema bližnjemu, kako h bliažu Bozje zapovijedi, sadržane su i u prirodnom zakonu, koji izvire iz čistoga prirodna razuma. Bozje zapovijedi samo usavršuju i upotpunjuju prirodni zakon. Zato deset zapovijedi Božih vežu sve ljude bez obzira da li su kršteni ili nekršteni, da li su vjernici katoličke Crkve, ili sjedbenici koje druge vjerske zajednice, ili ne pripadaju nikakvoj vjerskoj zajednici.

UTJEHA BOŽJA

Nad nama s neba pun mjesec se smije i prati nas u zoru. Poljaseo rano. Oko njega oblak plete se tmurni, nadut ružino. Ali ga sjaj razgani. Zvonovi zvone-jutro je. Zrak je ravosten. Gozbe je.

Hostija bijela u sjaju svijetla lebd usred oltara.

Zar na rukama svećenika? Ili su ruke pridignute od Nje? Hostija bijela lebdil nebom pričesnika.

Umorne sirote krijepl hranom Božjom za životin put.

Kad krenemo daleko mi, umorni ljudi: pričesnici rani, te sustaneno opet, nesretni u duši, zatvoriti čemo oči i sklopiljnih ruku sjetiti se-Gozbe rane.

Nadny net oblak nad glavama našim, ružno nadut i tmurnan, rastjerat će se ne od sjajna mjeseca ni sunca već od sjaja

Hostije bijele.

PODLISTAK Mi je volimo

Ne znam, kolko ih je tamo, u domu starica, moguće oko dvadeset, a moguće i više. — Ona se ističe izmed svijuu: po-visoka, u crnom, jednostavna — hoda malo veće nesigurno, ali ponosito. Ističe se, ne samo tom svojom vanjšnom, nego i svojom lijepom jednostavnošću i smirenošću kretanja i govora, što kazuje i o smirenosti duha. Vedrom sigurnošću prolazi posljednje dane.

Ali, rado bih govorila s njome, u taj je čas nema i pitam za nju.

Sve se uzvratilo je za nade: jedna utrčala u kuhinju, dvije zamakle iza doma i zovu je, naka se mučno uspinje stubama, ne bi li je gore našla, a jedna, što je kraj mene, nervozno se ovrtno na sve strane, ne bi li je ona prva ugledala. Objašnjavaj mi tu žurbu jednostavno.

— Mi je volimo.

I doznala sam od časne, koja vodi brige s drugima o njima, da je to dobra starica, jedna od najboljih. Nije njoj teško ni na svaganju sv. Misu u grad i donos im bombona i pomaže ih, te stjele druge drugarice, a to je mnogo. I sviplova ih podnosi, a to je još više, pomislili.

Časna joj se pomalo i divi i čudi.

Meni nije čudno, ja je poznam, ta je starca prošla visoku školu.

Sveučilište?

Ma ne. Dakle, životni? Ne mislim ni to. Nego.

Umorne sirote krijepl hranom Božjom za životin put. Kad krenemo daleko mi, umorni ljudi: pričesnici rani, te sustaneno opet, nesretni u duši, zatvoriti čemo oči i sklopiljnih ruku sjetiti se-Gozbe rane. Nadny net oblak nad glavama našim, ružno nadut i tmurnan, rastjerat će se ne od sjajna mjeseca ni sunca već od sjaja Hostije bijele.

ŠTO TRAJIMO, GOSPODINE

Kakove molbe primaju naša srca, Gospodine, kada nazivamo Tvoju pomoć! Tvoje naše riječi: Ako što zatražile od Oca u ime moje, kad će vam! uzdižu našu misao Tvojim beskrajinim visinama. Tako smo slab, toliko potrebni velikoga poklona, Tvoje snage. Tako smo zbuđeni ni moćima težnjama, neodoljivi mnogo puta, što da činimo. Nad što je srce djelatno: željeti bismo postići, što ne možemo, a kada bi se i ispunilo, toli će raznovrsne naše čežnje, sreća, velika i potpuna, a bi počela na našim rukama. Mi gradimo i tražimo u svom životu — od la-mh stakalaca htjeli bismo podići soslavliva zdanja. Mi smo nepoznatiji u mnogim svojim zamislima — zbuđeni pred teškoćama, zatečeni žurno i poklonima ljudi i svojim radostima u uspijama. Mi plačemo zbog boli, koje kasnije više i ne bismo Sanjamo o veličini, u hoojji već za čas otkrivamo i maljušnost i ospjenu. Djet ni. Te molimo za mnoge stvari, koje nam i nisu potrebne i tuđno zbog sva, koje već ubrzo nestaju. Gospodine, daj da spoznamo jedinu, svetu vrijednost, koju vrijeme ne razara: daj, da molimo Oca nebeskoga milost Njegovu da živimo svoje dane sjedinje-nu s Tobom, naš Bože, naš Otkupitelju! Objasni svijetlom srca naša, da gore žanjom za Tobom, koji si sama Istina. Daj, da naše molbe traže spašenje naše.

Moguće je čovjeku živjeti na zemlji i bez vjere, ali bez priznanja ljudi. Moguće je čovjeku profitirati svoj vijek po stran od mnogih radosti, što svemu već sa zalazom dana. Ali nije moguće živjeti bez ljubavi, jer srce naše traži ovu sunčanu zraku i njezinu toplinu. Postajana, vjerna ljubav u Tebi je, Bože, Daj, da to molimo uvijek.

Pastir dobri

Inuse, Ti si onaj pastir, koji dušu svoju daje za ovce svoje. Ti si Onaj, koji poklona za ovom izgubljenom i kada je nedostan je koji suvoji Tvoj. Ne ćeš da propadne u tmin, besmrtna naša duša, ba-ju si otkupio najvismom žrtvom. Ti ne napuštaš zalutalo srce, koje nemiri i strachnja udaljuje s izvora mra. Za čovjekom polazš, za ovom stada svojega. Grehnika zovrš, da u Tvojem Srcu nađe radost ne prolaznoga života. Prastanje nosi našim- janjama — sreću darivaš onima, koji Te ljube.

Vratimo se Teb, Pastiru dobri, jer Tvoji glas zove traži nas i Ti želiš, da Te na- jemo i pod razarčnim suncom naših rade- sti u zasrtju noći naših boli. Ti nas zovrš i Tvoj se zov dže nad sve zovove Tvoje, nad sva njihova obećanja srčete. Ti nas zovrš, da podemo za Tobom, a Tvoj put vodi teškim uzbrdicama i mnogo je otko kamenje na ovom putu, a u svosi si dalek. Zovrš nas, da Te slijedimo i po- trjuj i kroz sumračja naših neudarnosti. Težnja. Ali mi polazimo za Tobom, jer ka- mo, gdje s Ti, nema više siena ni tuge. Tamo je svjetlost Eze dvorote, poklona vječnog otkupljenja.

ton, Herschell, Piazzi, Oriani, Inghirami, Cechi, Denza, Vico, Sechi, Bessel, Olbers, Leverrier, Mädler, Lamont, Faye, Kroll, Heis, Braun, Wolf, Gautier... Pa to su zvijezde u astronomskoj znanosti!

Nisu neznačke bili veliki fizičari i kemičari: Hightens, Biot, Baier, Rumford, Galvani, Volta, Davy, Ampere, Cauchy, Faraday, Joule, Hirn, Robert Mayer, Williams Thomson, Clausius, Maxwell, Willner, Penntner, Röntgen... Pa to su zvijezde na području fizike i kemije!

Nisu neznačke veliki mineralogi: Haug, von Fuchs, Beudant, Hausmann, Malldae, onda botanikari i zooolozi: von Baer, Agassiz, van Benedden, Altum, David, Heude, Latreille, Lacordaire, Förster, von Martius, Kiehmeyer, v. Schrank, Leunis, Castracene, Weyand... same zvijezde na području mineralogije, botanike i zoologije!

Nisu neznačke bili slavni geoolozi i paleontolozi: Cuvier, de Lax, Hvel, Quatrefages, Barrard, de Serres, de Beudant, Deshayes, de Lapparent, d'Omalius, Dumont Buchland, Mac Culloch, Conybeare, Sedgwick, Dana, Bischoff, Quenstedt, Pfaff, Heer, Studer, Wagem, Schafhäutte, M. v. vart... same zvijezde na području geoologije i paleontologije!

Nisu neznačke glasovitiji fiziolozi: Johannes Müller, Theodor Schwann, Spring, Pasteur, Carnoy, Pantel, Laennec, Hyrtl, Ranker, Ganglbaur... same zvijezde na području fiziologije!

Nisu dakle neznačke oni, koji vjeruju u Boga. Prava znanost, duboka znanost, kako je rekao Bacon Verulamski, upravo vodi k Bogu!

V. Nedjelja po Uskrsu

18. V. 1952.

Današnje sv. Ewangelje (Ivan 16,23-30) izvješćuje, kako Isus učenicima, da će im Otac sve ispuniti, što Ga zemoše u Njegovu ime. Zatim navješćuje, da ostavlja svijet i da ide k Ocu.

1. Zaišta vam kažem, ako što zaištete Ocu u moje ime, dat će vam. Sta treba moliti? Oprostjenje grijeha, snagu i pomoć u napaštima, ustrajnost u dobru, povećanje milosti posvećujuće, sve veća ljubav i 7 žar u molitvi službu Božju, sve veća ljubav prema bližnjemu.

2. Sta nam želimo? Zdravlje, dug život, blagoslov u vremenit stvarima, ispunjenje naših dobrih i indiferentnih želja, znanje, čvrstu volju. Sve ovo treba moliti uvjetno: ako je po Božjoj volji.

3. Sta ne smijemo moliti: bogatstvo, čast, slavu, nikakvo zlo ni seb ni drugomu, jer su to ili zle stvari ili u uskoj vezi za zlo.

4. Sto zaištete u moje ime, dat će vam. Ime Isusovo je jamstvo za uspjeh. Mišlimo li na to, kad molimo? Petar spjevališe u ime Isusovo imena od poroda. Ilije u ime Isusovo kod nekom danoga ljudima. Kad se mogli spasiti. »Bog mi je darovao ime, koje je nad svako ime, da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno na nebu, na zemlji i pod zemljom.« To je svemoćno ime; kakvim poštovanjem treba da ga izgovaramo. I kako je na mjestu, da ga častimo i hvalimo. Krasan pozdrav »Hvaljen Isus!« među našim svijetom dokazuje odanost našeg naroda dragomu Spasitelju. Treba da se taj pozdrav podržava i upotrebljava. I dalje. Kad ga pobozno izgovorimo, dobivamo oprostjenje od 300 dana. Odsada ću sve, što budem moćno, moliti u ime Isusovo.

5. Molitva naša ima snagu od dobrote Božje i naše poniznosti. A najveću imu od zasluga Isusa Kr. sta. Kad je dakle prinosimo Bogu, treba da je na neki način učinimo Isusovom molitvom, kao da je On vrši i kao da je odjevna u Njegovu zaslugu. To znači moliti u Njegovu ime i takvu molitvu Bog rado gleda i uslišava. A još ju više uslišava, kad se obojila skupno. »Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, ja sam među njima.« Zato je vrlo dobro, da se u svojim dnevima molitve obavljaju zajednički. Kao što je to u nekim krajevima i dalje običaj. U većini redova molitve se obavljaju skupno.

6. Skupne molitve se obavljaju i u našim crkvama kod sv. Mise, blagoslova, procesija, hodočašća i drugda. Naročito su značajni za skupne molitve prosni dani, tri dana prije Spasova. Uvedeni su u davnini sa svrhom, da se zajedničkom molitvom odklone od puka različita zla: pomor, potres, požar, bolest. I danas se vrši prosni dan, jer ista zla mogu da i danas hodočaju u narod. Tako treba da molimo za plodnost polja, za dobrobit sv. Crkve, te za svaki duhovni i vremeniti napredak našeg naroda. Iskorištit ću prosne dane, da ja doprinesem za dobrobit sv. Crkve i sreću naroda svojom molitvom u zajednici s drugima.

Isaijina pjesma o vinogradu

(Is. 5,1-7)

Velik prorok Isaija, koji je djelovao u drugoj polovici 8. st. pr. Kr. (oko 740.-700.), ocrtao je veoma zornom slikom neplodna vinograda odn. izraelskog naroda prema Bogu. Prema mišljenju tumačitelja E. Kalta bilji povod za ovu pjesmu dala je proroku berba, kad je narod bio odan veselju u pijankama i pjesmama, koje su nerijetko prevrle mjeru. U pruzetnom i neumierenom narodnom veselju obuzima proroka po Božjem nadahnuću sjeta, zadahnuću bolnom ironijom o žalosnoj i kobnoj sudbini, što prijeti nješevu narodu zbog njegovih mnogobrojnih grijeha. Stoga prorok kaže: »Hajde da zapjevam svemu dragom ljubavnu pjesmu o njegovu vinogradu!«

»Moje je drag imao vinograd. Na vjencu rodna bradica; Okopao ga i otrijebio. Nasadio lozom plemenitom; Sred njega je kulu podigao. — I u njemu tjesak isjekao. Kad je čekao grožđe prvotno. On mu rodi divljom vinjagom. A sad žitje! Jerusalema i ljudi Judeje! — Sudite izmed mene i izmed mog vinograda!«

Po tom prorok nastavlja: »Sto je još trebalo učiniti mome vinogradu, da mu nisam učinio? Kad sam čekao, da rodi grožđe, zašto je rodio vinjagom? A sada ću, da vam kažem, što ću učiniti svome vinogradu: Oduzet ću mu trnovitu ogradu, neka se opustiše; Porušit ću mu zid da bude gszina. Upropišit ću ga; ne će se obrezivati ni okopavati, nego će zarasti trnjem i stršćikom; i zabranit ću oblicima, da ne kiše više kišom na nj. Vinograd je dakle Gospoda

nađ voljkama Izraelov dom. I ljudi su Judeje i njegov mlit sad. On je čekao pravicu, a gje nepravdu. I pravdu, a gje vapaja za pomoć!«

U Sv. Pismu St. Zavjeta nalazimo na više mjesta na sličnu poredbu izraelskog naroda s vinogradom, koji unosetki brižne negje svoga Gospodara ne donos. žeteljnog roda.

I u Novom Zavjetu ponavlja se tužba o nezahvalnosti židovskog naroda u Isusovo prisposobi o zlopakim vinogradarima, kojima će se napokon oduzeti vinograd i predati na upravu drugima, koji će donositi plod vianiku vinograda u određenom vrijeme (Mat. 1,33-48; Mark. 12, 11-12; Luk. 20,9-19).

Temeljna misao, koja se naglašuje u prisposobi o nerodnom vinogradu, odnosno o zlim vinogradarima, jest veličina ljudske nezahvalnosti prema Bogu unatoč Božje brizi oko spasenja ljudskih duš. Ili u vrijeme novozavjetne Crkve. Taj grijeh nezahvalnosti nužno izaziva na krivice teške kazne Božje pravednosti na ovom svijetu. Zajednica starozavjetne i novozavjetne Crkve zaslužuje svojim pristupcima zakona Božjega, da je Bog udara vremenitim kaznama.

Kroz vjekove u se povijest naroda obistinjuje ona znamenita riječ: »Pravednost podize narode, a grijeh čini narode bijednima« (Postl. 14,34) i »blago narodu, kjemu je Gospodar njegov Bog!« (Ps. 143,15).

Kršćanska smrt velikog romanopisca

U časopisu »Stella Maris« objavio je F. Drevets, prijatelj Victora Hugoa, da je taj veliki francuski pisac (autor »Jadnici«) obicao svojoj majci, da će svakoga dana izmoli po jednu Zdravnu Mariju. Kad je pisac jednom borovao na odmoru u Gusesneyu, sprijateljilo se tamo s Isusovcem o. Louison, te ga u razgovoru upitao: »Sto vi zapravo mislite o mojim djelima?«

— Moram priznati, reče o. Louis, vaša su prijašnja djela bila izvanredna. Ali sada izgleda, kao da ste svoje pero i svoje misli posudili vragu. Na to riječi dođoše pjesniku suze na oči. Na to je zamolio za dopuštenje, da smije sam ukrasiti svibjenjske oltar u kolegiju, što mu je bilo odobreno. Ukrasio je oltar najskupocijenišim ružama, što ih je mogao dobiti.

Kad je kasnije kćerki liječnik slavnoga pisca pripovijedao o. Louison o pjesnikovu smrti i pokopu, svećenik se vrlo uzne-mirio, ali mu liječnik, koji je i sam bio praktičan katolik, reče da je pred smrću smrt predložio pokojniku, da se pozovu i javni bilježnik i svećenik. Hugo mu je

odgovorio, da on naravno ne želi umrijeti poput psa. Međutim je okolina umirućega sprječila, da se ta želja ispunji. No liječnik je našao izlaz.

Pjesničkova sosa ležala je prema dvoršću, a na njegov nasuprot stenovalo je liječnikovo prijatelj, koji je isto tako bio dobar katolik. Na taj balkon nasuprot pjesničkove sobe došao je svećenik. Liječnik je već prije toga upozorio Hugoa, neka na svećenika mig izlazi unutarne kapije apjeno sa žetlom, da se isповједи, što to bude mogao.

»Ja sam otvorio prozor, isprispovjedio je liječnik, i prije nego je svećenik podijelio određenje, moio je bolesnik razumljivim glasom čini kakanja i to s tolikim žarom, da bi to ganulo i najtvrdje srce. Pjesničkove suze bijahu znak iskrenog kajanja.«

Jedan sat nakon ove posljednje molitve bio je slavni Victor Hugo već mrtav.

U SJEDINJENIM DRŽAVAMA djeluje 6.000 benediktinskih sestara, koje ove godine slave 100 godišnjicu svoga dolaska u USA.

NEKADANJI DARVINIZAM

U jednoj knjizi najnovijega vremena štama da od vremena Kopernika (1542.) nitko nije u kulturnoj povijesti čovječanstva vršio takav upliv na ljude i duševna zbiljavanja u svijetu kao Charles Robert Darwin (1809). Mi znamo što je u svojim vrijeme naučavao Darwin: da čovjek bica u svakoj novoj generaciji pokazuju male promjene, koje su slučajno nastale. U »borti za opstanak« nestaje pojedina s promjenama, koje ne služe svrsi, dok se pojedina bica sa svrstshodnim promjenama tako povoljno održavaju, da možemo očekivati polagan, ali stalan napredak. » Tako je mislio Darwin da može protumačiti postanak i usavršavanje organa, nebrojne vršne pojave u prirodi, zaštite boje, mimikriju i dr. Nikakvo čudo, da su Darwinovu vijest o stalnom i neprestanom razvoju žive prirode (tj. prije početka čovjeka) — kršćanstvu nepriljateljki krugovi pozdravili kao novo ewangelje. Činilo se, da će biti moguće doći u budućnosti onaj raj, koji je po crkvenoj nauci i nekada postojao. Dok je sam Darwin još neko vrijeme vjerovao u Boga (delizam) — zadržali su tu vjeru njegovi nasljednici posvema. Mnoge su Darwinove oprezne i sumnjive izjave potpuno prešutili sve do najnovijeg vremena, a njegove teorije navješćivali kao dokazane činjenice...« (str. 82).

Haeckel (r 1919) je sveo u jedno dogme nove nauke i svim stvarenja zalagao se za njegovo prihvatanje. Taj pokret naziva: monizam; vjerskim se fanatizmom borio za taj svoj sustav i u širokim slojevi-

ma nastojao steći pristaje više čuvstvenim nego umstvenim razlozima.

»Najviše je nečaka donijela Darwinova nauka o »borti za opstanak«. Držali su, da je u tom načelu ključ za rješenje svih zagonetaka svijeta. Njezina je primjena na neživu prirodu razmerno bezazalna. Prihvativši o »borti za opstanak« među zvijezdama na nebu (Du Prel), o moralu i logici kao »selekcijom« proizvodima; o darvinizmu kao uzroku svjetskog rata — nisu bile rijetkost. Čak je o. Hertwig pisao u obranu etičkog, društvenog i političkog darvinizma (1918). Taj zanos tumače neki (Barthele), tim, što u darvinizma siljeđi vrlo udobna čudoredna nauka: potpuna sloboda u moralnom pogledu. Samo se na taj način dade protumačiti, da on u širokim slojevima ima još toliko tvrdih pristaja, dok u znanstvenom svijetu izdiše...« (str. 83). »Ima dva desetljeća, da se znanost napustila osnove Darwinove misli...«

»Najprije su ljudi vidjeli, da u prirodi takve »borbe za opstanak«, kakvu je Darwin zamisljao — naprosto nema. U najviše se slucajeva radi o načinu prehrane. Prava borba za opstanak postoji; samo kod čovjeka, kod naprotiv u prirodi usrećemo na svakom koraku upravo etičko načelo međusobne uzajamne pomoći. Tvrdnja, da se tjelesno jači održavaju — ne odgovara činjenicama. (Sve su orijalke životinje izumrle) S osjećajem snage — raste i pogoba. (Trajanje života je kod »pštarica (ispod prosjeka)... Ne održaje se

PIJO XII. O DOKAZIMA ZA BOŽJU OPSTANOVANOST U SVIJETLU MODERNIH PRIRODNIH ZNANOSTI

Govor svetog Oca, Pija XII.

ZAKLJUČAK

Kakva je dakle važnost moderne znanosti u obzirima na dokaz za Božju opstano-vnost izveden iz promjenljivosti kozmosa? Putem detaljnih egzaktnih ispitivanja makrozma i mikrozma moderna je znanost znatno proširila i produbila eparički i ikusivni temelj, na kojem ovaj dokaz počiva, a iz kojeg se zaključuje, da postoji jedno Bice po sebi (Ens a se), koje je po svojoj naravi nepromjenljivo. Osta- zaka moderna je znanost siljeđila, koja se praviljanja kozmičkog razvika, to kao što je nazrela njegov neizbježivi svršetak, tako je i pokazala njegov početak u vremen-u po prilici prije pet milijardi godina. Na taj način ona je određenoća, koja je svojstvama fizikalnim dokazima, potvrđila nemogućnost (kontingencijom) svemira i u temeljnu dedukciju, da je kozmos neka- ko u to doba izšao iz ruku Stvoritelja.

Dakle, stvaranje u vremenu; i radi toga Stvoritelj; dakle Bog! Ovo je glas, iako ne izričiti niti konačni, koji smo tržili od znanosti; i koji sadašnje ljudsko polje-položenje opozovrdava. To kao što je koji dolazi od obilnijeg i zrelog prome-tranja samo jednog svojstva svemira, i. njegove promjenljivosti. Ovo je dovolj- no, da se cijelo čovječanstvo, koje pred-stavlja vrhunac i razumni izraz makrozma, svjesno svog visokog Stvoritelja, osjeća Njegovim u vremenu i prostora i da, parvi na koljena pred Njegovim vzhovnim Veličanstvom, započne zavičati Njegovu ime: »O Stvorče, štano črži sve! — U sebi što se ne mijenja! — A vrijeme trenu svakoga — Sunčanim hodom obavijaj!«

Poznavanje Boga kao jednog Stvoritelja, zajedničko mnogim modernim učena-cima, i ako predstavlja zadržnu granicu, do koje može stići prirodni razum, ne predstavlja — kao što dobro znate — zadržnu granicu istine. Filozofija, a mnoge vrše Objava, u skladnoj suradnji s prirodnom znanostu, jer su sve tri instru-mentne istine kao zrake istoga sunca, pamatraju suštinu, otkrivaju tajnost, silija-ju izgled onog istog Stvoritelja, kojega je prirodna znanost susrela na svome po-četku. Onad svega Objava nam daje Njegovu skoru opozovrdava, i punu ljubavi pristupnost, kakva je ona, koju jednostav- ni vjernik ili učenjak zapažaju u intima-nosti svoga duha, kada bez kolobanja po-navljaju koncizne riječi starog Apostol-skog Vjerovanja: »Vjerujem u Boga, Oca Svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje!«

Danas, poslije toliko vjekova civiliza-cije, koji su bili vjekovi civilizacije, jer su bili vjekovi vjere, ne treba po prvi put otkrivati Boga, koliko je potrebno osjeiti Ga kao Oca, otkriti Ga kao Zakonodavca, koji Ga se kao Spasa, radi spasa svih naroda potrebno činu i punu ljubavi Sinu, ljubljenom Okupitelju ljudi i da se priklone slastik nadahnućima Duha, Plo-šk-nog Posvetitelja duša.

Ovo uvjerenje, koje je izdaleka pokre-tno znanostu, a okrunjeno vjerom, može će zaista pružiti temeljni napredak raz-viku civilizacije, ako se bude sve više ukorjenilo u savjesti naroda.

Ovo je cjelovita vizija prošlosti i bu- dućnosti, materije i duha, vremena i vje-čnosti, koja će, prosvijetlivi pamet, po- stignuti današnje čovječanstvo od duge otmirne noći.

Ova vjera čini, da Onome, koga smo nazvali Snažom, Nepromjenljivim i Ocem, upravimo u ovom trenutku topku molbu: »Svoju djecu, koja su Nam povjere- na.« »Daj svjetlosti nam u večer — Da ži- vjeti nam ne propadne!«

Svijetlosti za ovaj vremeniti život, svjet-losti za život vječni!

Blagdan Marije Pomocnice kršćana u župi Marije Pomocnice na Knežiji

Devetnica na čast Mariji Pomocnici za- počinje 16. svibnja u pola 8 na večer.

U subotu, 24. svibnja liturgijski blagdan Marije Pomocnice. Sv. Misa: u 6, 7, 8, 9 i u 10 sati. Poslije podne u 7 sati sv. Misa, zatim svibanjska pobožnost.

U nedjelju 26. svibnja u 6 i 9 sati pobož- ne sv. Mise i »vopovijed u 7 i 8 i »12 i 16 sv. Misa. U 10 sati pontifikalna sv. Misa i »vopovijed.

Poslije podne: U 5 sati pučki blagoslov Od 7—7.30 mo- litvena pobožnost pred kipom Marije Po- mocnice, zatim propovijed, litanije sa čast Majci Božjoj i pontifikalni blagoslov Na svršetku pobožnosti ljubljenje Moćne sv. Ivana Boska.

Na oltaru sv. Ivana Boska bit će toga dana izložene moći sv. Iv. Boska. Svi vjer- nici, koji posjete 24. i 25. svibnja crkvu Marije Pomocnice na Knežiji, mogu do- biti potpuno oprostjenje pod običnim uvje- tima.

NA MOLBU JEDNOG INDIJSKOG BISKUPA Majka Božja proglašena je za- štiteškom Indije sa svetkovinom Uznesenja 15. kolovoza.

SVIETONICI SVEMIRA

Istraživanje prostora pokazuje tri glavne faze. Najprije se ograničilo na planetarni sustav (Sunčev sustav), zatim se je proširilo na zvjezdani sustav (Galaktički sustav) i najposlije — najnovije doba — prodrlo u vanjski galaktički prostor.

Početak istraživanja počeo je od naše Zemlje i najbližeg nebeskog tijela — Mjeseca. Još su stari Grci znali, da je Zemlja kugla i da je Mjesec daleko od nas 69 zemaljskih polujera. Daljina Sunca i planeta pronađene su tek u drugoj polovini 17. stoljeća. Točne daljine zvijezda stajale su ustanovljene su prvi put prije 115 godina (Bessel, 1837.), dok istraživanje vanjski galaktički zvijezdani sustava spada na našu generaciju. Udaljenija su najvažniji podaci. Bez točnog poznavanja daljina nije bio moguć nikakav napredak.

Prijašnja istraživanja zaustavila su se na granici Sunčeva sustava pred velikom prazninom, koja se protezala do prvih zvijezda stajale. Zvijezde su bile nepoznate veličine. Mogla su biti malena, razmjerno daleka tijela, ali isto tako i ogromno daleki gorastasi. Istom kad je postavljen most, kad je ustanovljena daljina manjeg broja zvijezda, mogla je biti upoznata bit nebeskih tijela izvan Sunčevog sustava. Polazeći od ove osnovice uspjelo je astronomiji razmjerom brzo, da upozna cijeli zvjezdani sustav Miljejevega Puta.

U jednom nastala je stanka — pred jednom još većom prazninom. Sad je bio zadatak najvećih teleskopa i usavršenih motrenja, da istraže svemirski prostor, osebito obzirom na spirale maglice, za koje se već od prije slutilo da bi mogle predstavljati silno udaljene zvjezdane sustave, slične našem Miljejevu Putu.

Prije nego je došlo do rješavanja problema, utvrđeno je, da promjenjive zvijezde tipa Delta Cefeje, kojima obiluje mali Magelanski zvjezdani oblak, mijenjaju svoj sjaj na način da im svjetlost naglo raste, a zatim sporo opada. Perioda promjene traje od 1 do 100 dana. Zvijezde Cefeide malog Magelanskog oblaka su jednako daleko od nas (95.000 god. svjetlosti) ali se pokazalo, da ukoliko su zvijezde sjajnije, utoliko im perioda promjene duže traje.

Hertzsprung je izmjerio daljinu od 30 galaktičkih Cefeida, na osnovu njihovih paraktičkih gibanja (geometrijska metoda) i tako se za razne periode Cefeida ustanovila i prava daljina.

Na temelju pravih daljina moglo se izračunati apsolutne veličine t. j. jačinu sjaja pojedine zvijezde na daljini od 10 parseka (32,6 god. svjetlosti). Tim putem saznavši se za svaku periodu promjene apsolutna veličina i onda je omogućeno, da se na osnovu promatranja periode promjene sjaja i prividne veličine Cefeida, gdje god se takva zvijezda nalazi, postupa — odrediti njezinu daljinu. Postupak je po Siedelovim i drugima provjeren, pa, pored toga različitim metodama dolazi se do istih rezultata, što dovoljno utvrđuje pouzdanost metode za mjerenje udaljenosti prostora, u kojima vidamo promjenjive zvijezde Cefeide. Ove zvijezde svijetle kao svjetionici u oceanu prostora. Ova vrsta zvijezda vrlo je važna, jer se pomoću njih mjere dubine prostora u svemiru. Po karakterističnim promjenama njihove svjetlosti mi ih odmah i sigurno razpoznavamo i znamo jačinu njihove svjetlosti u stanju smo, da odmah pronađemo i njihove daljine.

Rješanje problema o postojanju vanjski galaktičkih zvjezdanih sustava dalekih Miljejevih Putova, njihovih daljina i veličina, uslijedilo je 10 godina poslije ustanovljenja metode mjerenja pomoću Cefeida, kad je izgrađen prvi teleskop velikog kalibra, koji je izgrađen pomoću s promjerom zrcala od 258 cm. na Mount Wilsonu u Kaliforniji (god. 1924.). Radovima je upravljao Edin Hubble (Habl) uz suradnju više astronoma i drugih pomoćnika. Istraživanje je slijedilo kroz 10 godina, te je Hubble objavio rezultate toga rada. Mi smo iznijeli u posebnom članku (Svemirski otoci) samo šliku ovog otkrića: veličnih prizora što nam ih pokazuje vasiona u svom veličanstvu, prostranosti i veličini, gdje i sama gigantska tvorba Galaktike nije nego samo jedan zvjezdani sustav — svemirski otok, koji leži između milijuna drugih istovrsnih otoka — nedoglednog arhipelaga svemirskog oceana.

Odmah u početku istraživanja pošlo je za rukom astronomima na Mount Wilsonu da pomoću velikog teleskopa i dugotrajnim fotografiranjem razriješe nekoliko

Iz katoličkoga svijeta

— **JUBILEJ SALEZIJANCI U JAPANU.** Dana 16. veljače 1928. pripisli su u Japan prvi salezijanski misionari. U prosincu 1950. započela je proslava 25. godišnjice njihova misionarskog rada posvetom nove crkve Marije Pomoćnice u japanskom gradu Beppu, posvetom nove zgrade srednje više škole u Myzaki i blagoslovom temeljnog kamena crkve u Oti. O. O. Salezijanci su započeli svoj rad u provincijama Myzaki i Oti, na kojem području se tada nalazilo oko 300 katolika. Do početka drugog svjetskog rata broj katolika je narastao na 1.830. Međutim, kada je Japan stupio u rat, misionari su bili sprečavani u svome djelovanju te podvrgnuti progonima, zatvaranju, internaciji, te ostalom materijalnom i duševnom maltretiranju. Radi toga o. Salezijanci su se poslije rata morali najprije odati moralnoj i materijalnoj obnovi svoga djelovanja. Ai poslije svršetka rata njima su bila povjerena nova područja, i to područje provincija Fikouke, Osake i Kofu. U poslu materijalne obnove oni su postigli, da su izgradili, skroz novo sveto zidnice je i obnovili oštećene i porušene crkve. Broj katolika na području njihova djelovanja iznosi sada 3.000. Uz to imaju veliki broj katekumena. Salezijanci u državi u Japanu tri više srednje škole i to u Myzaki Tokiu i Otsu, dva orfanotrofja s industrijskim školom u Nakatsu i Tokiu. U misijskim skloništima ima 915 pitomca, a puč m školama 175 učbenika, u srednjim školama 1.737 učenika, te oko 2.000 pitomaca orfanotrofja. O. O. Salezijanci su u Japanu naradno djelovali na polju katoličke štampe. Njihovo nakladno društvo „Don Bosco“ zauzima mjesto među najdominirajućim katoličkim nakladnicima u Japanu. Od 1946. do travnja 1951. ovo nakladno društvo je izdalo 143 knjige u 557.800 primjeraka. Juhbilne svečanosti su se završile 3. studenoga 1951. blagoslovom nove crkve u Oti. Ova crkva je posvećena japanskom apostolu sv. Fran. Ksaverosu, koji je točno pred 400 godina došao u Oti.

— **JAPANSKI GRAD OITO,** koji se je prije zvao Funai, bio je sjedište prvog katoličkog biskupa u Japanu. U ovoj gradu Isusovi su imali svoje sjedište već u XVI vijeku; a u istom gradu je O. L. de Almeida ustanovio prvu katoličku bolnicu u Japanu. Obzirom na veliki broj katolika u ovoj gradu tamoni Salezijanci su sagradili najprostraniju katoličku crkvu u Japanu. Svečanosti posvećenja ove crkve prisustvovalo je i gradski načelnik Oite, koji je u svome govoru, u znak spomenuto zasluge prvih misionara u Japanu — Isusovaca.

— **U BRUXELLES-u** je zaključena međunarodna konferencija katoličkih oslovdavaca. Za vrijeme konferencije uobičajeno su bili primljeni u audijenciju kod nadbiskupa Malinesa kardinala Van Roey, koji je prisutnima održao govor. Nadbiskup je naglasio, da svi skupci moramo nepozrtvovnije raditi na ostvarenju socijalne pravde i ljubavi u ljudskom društvu, jer je bez njih nemoguće urediti uzajamne odnose među ljudima.

— **SVA AMERIČKA TELEVIZIJSKA DRUŠTVA** kao i 82 samostalne emisione postaje zaključili su međusobni ugovor o poštujuju „pravilnika časti i čudoreda“. Prema ovoj ugovoru televizijske postaje su se obvezale, da ne će emitirati nečasne slike, a isto tako, da ne će emitirati teletrove, koji bi mogli povrijediti čednost slušalaca.

— **U USA** ima 35 katoličkih svećeničkih crnaca. Taj broj je u usporedbi s velikim brojem crnaca jako malen.

susjednih svemirskih maglica u rojeve zvijezda. Na samim rubovima dviju najvećih spiralskih maglica, u M 31 Andromede i M 33 Sjevernog Trokuta pojavili su se gusti rojevi zvijezda i među njima veliki broj Cefeida. Ovim su rezultatima bila odjednom riješena dva važna problema: prvo priroda spiralskih maglica, da su one zaista zvjezdani sustavi, i drugo, njihova daljina od nas.

Sve maglice (zvjezdani sustavi, daleki Miljejevi Putovi), čije su se daljine određile pomoću Cefeida i drugih tipova zvijezda u njima, pokazale su od sada kao skup uzoraka, da se s novog stanovništva iz samih maglica, a ne iz onoga, što one sadrže, određuju daljine vanjski galaktički maglica — ne samo bliskih, nego i najudaljenijih, dokle god dopire dosežna snaga teleskopa. Pokazalo se namre da su maglice prosječno, u pretežno većini, jednake apsolutne jačine svjetlosti, tako da već samo njihova prividna veličina predstavlja mjerilo za njihovu daljinu.

— **SVETI OTAC PIO XII.** primio je u audijenciji delegate međunarodnog kongresa sportske štampe. U svome govoru sv. Otac je rekao među ostalim: „Crkva ne zabranjuje sportske priredbe nedjeljom, nego na njih čak blagoslovnog gleda, ukoliko se kod tih priredaba ima na umu, da je nedjelja dan Gospodnji, odvrđen za duševni i tjelesni odmor. Sport se ne smije izvoditi te ne smije biti na štetu rada, porodičnog života i obavljanja vjerskih dužnosti. Sportski časopisi treba da ističu prave sportske vrijline teškožrtvanje u igri, istrajnost, prisustvenost duha, moralne i sportske ponos. Sport treba da razvija duh drugarstva, po kojem se čovjek osjeća udom većih zajednica: naroda, domovine i Crkve. Na kraju govora sv. Otac je delegatima stavio za uzor sv. Pavla, apostola, koji je zaštitnik sporta.“

— **JAPANSKA KNEGINJA LUCIJA ASAKA** obratila se je na katoličku vjeru po silite bolesti. I njena starija kćerka je primila sv. Krštenje. Njezin muž sada prma vjersku pouku u pripremi, da i on prijeđe na katolicizam.

— **O. IMNOS,** redovnik Švicarske misijske družbe, imenovan je za sveučilišnog profesora na japanskom sveučilištu u gradu Miotsuka.

— **ALJASKA** je zemlja, koja se poslije rata vrlo brzo razvija. Za oko 10 godina stanovništvo Aljaska je se skoro udvostručilo. Aljaska broji 132.000 stanovnika, od kojih 19.769 katolika. Rad bolje pastorizacije katolika dosadašnje je se Apostolski Vikarijat podijelio u dva dijela: južni dio je podignut na rang biskupije sa sjedištem u mjestu Juneau, a biskupom je imenovan msgr. O'Flanagan. Sjeverni dio je i dalje ostao Apostolski Vikarijat sa sjedištem u Fairbanks-u.

— **MARIANISTI** su muški školski red, koji je 1817. utemeljeno u Bordeaux-u, o. V. Ilem Joseph Chaminate sa zadatkom, da rudi na odgoju muške mladeži. Red sada broji 2.400 redovnika, od kojih 343 svećenika i 2.060 braće lajka. Red posjeduje 156 škola i zavoda diljem svijeta, koje posjeduju 530.000 daka. Među ovim školama ima pučkih, učiteljskih, trgovačkih, industrijskih, poljoprivrednih i sveučilišta.

DA LI ZNATE?

- da će 48 televizijskih stanica u Americi premosti tumačenje sv. Miše i katoličke nauke;
- da su u Indiji: Božić, Veliki Petak i Velika Gospa proglašeni državnim blagdanima;
- da glasovita glumica Virginia Mayo prima vjerske pouke od biskupa Fultona Sheena i uskoro će prijeći na katoličku vjeru;
- da su američki katolici potrošili za gradnju bolnica 30 milijuna dolara;
- da je počeo proces za beatifikaciju meksičkog mučenika isusovca Pro-a, koji je mučenički završio svoj život za svoju vjeru;
- da je jedna obična sestra obratila na katoličku vjeru japanskog generala Kuroda;
- da je samo jedna regimenta jedne američke divizije u Japanu darovala preko 100.000 dolara jednom japanskom katoličkom sirotištu;
- da su Biskopi Oel misionari obratili u Africi do sada oko milijuna Crnaca;

Glazbeni oglas

- 1) MISA IN HON. SS. TRINITATIS za 2 j. glas i Org.
  - 2) XII. LITANJE LAURETANSKE za 2 i 3 i 4 mješ-glasa.
  - 3) Dvije PJESME u č. Presv. SRCA ISUSOVA za 4 mješ-glasa.
  - 4) PET PJESAMA ZA PRVU SV. PRIČEST za 2 j. i 4 mješ-glasa.
  - 5) Pjesma i LITANJE Presv. SRCA ISUSOVA za 2 j. i 4 m-j-g.
  - 6) GOSPINE PJESME za 2 j. i 4. mješ-glasa.
  - 7) „AKO ČUDO“ (Siquaeris) i „Milijine Sv. Anje“ za 2 j. i 4 m-j-g.
  - 8) „DIVNOJ DAKLE“ (4 načina) i „O HOSTIJO“ za 2 j. i 4 m-j-g.
- N. B. Uz PARTITURU može se dobiti 2-grame dionice skupno tiskane u jednoj ciji.
- Naručuje se kod Prof. Orlib P. Kvirin Samostan „Male Braće“ — Dubrovnik

Prozni dani Spasovo

1. Četrdeseti se dan iza Ukrsna alavi Spasovo, blagdan Uzajuča Isusova ne nebo. Spasovo pada u četvrtak, a onaj ponedjeljak, utorka i srijeda prije Spasova su prozni dani molitvenih dana. U te dane molimo Boga, da nam dade naravno i svrhunaravno dobra, u prvome redu napredak u gospodarstvu. Jer čovjek može zemlju uzorati, zabraniti je, ali da rodi, treba blagoslova Božjega.

I nezabosti su to znali, pa su na primjer Rimljani u mjesecu svibnju pravovali ambaravali i u te su dane vodili u svečanom opходу okičene žrtvene životinje po poljima, a onda ih klali u čast bogu plodnosti Cereri moleći je, da im blagoslovi usjeve.

U prvom polovici mjeseca svibnja izvršeni su usjevi mnogim pogljbivima: mrazovima, povrdima, drvećem, pa se u to opходу drže, da nam Bog ne uskratit kruha svakidašnjega, jer nam je on najpotrebniji za život.

Prvi je počeo voditi prozne ophode frančeski biskup sv. Mamerto, a kasnije se oni proširile u cijeloj Crkvi.

2. Već u starom zavjetu opominje Bog narod da se obraća k Njemu u nevoljama i nedaćama: Prizivaj me u danima žalosti i ja ću te utješiti, govori On Izraelcima. A Isus kaže: „Molite i dat će vam se. Jer svatko, koji moli, prima.“ (Mat. 7. 7, 8.) i sam se je prije svakog važnijeg posla molio Nebeskom Ocu.

Isak ne bi bilo u redu, kad bismo se molitvom obraćali Bogu samo u našim vremenskim potrebama. Juvenal, pjesnik iz prvog stoljeća, a bio je nezabožac, piše ovako svome jednom znancu: „Svjetujem ti, da bogovime prepustiš da odlučie što je dobro za te i što će ti koristiti, a oni će ti, mjesto onoga, što je ugodno, dati ono, što je bolje za te. U prvom redu traži od bogova, da ti bude zdrava duša u zdravome tijelu.... Bogovi više ljude vole, nego što ljudi vole sami sebe....“

3. Spasovo pada četrdeset dana iza Ukrsna. Na taj dan izveo je Gospodin svoje Apostole u Betaniju, a odatle na Maslinsku goru i podigao je ruke i blagoslovio ih, potom se je odijelio od njih i urnesao na nebo. I oni videše Spasitelja gdje se uzdiže i netremice su gledali za njim dok Ga sjajan oblak ne uze očima njihovim.

A dok su Apostoli gledali prema nebu, stadoše dva čovjeka u bijelim odijelima pokraj njih i rekoše im: „Ovaj Isus, koji se od vas ućnio na nebo, tako će doći kao što ste Ga gledali, da ide na nebo.“

Maslinska gora leži istočno od Jerusalema. Na mjestu s kojeg je Gospodin ućao, sagradila je sv. Jelena, mati Konstantina Vel., lijepe, prostrane crkve, ali je istom mjestu sagradila novu, ali je i ta kasnije srušena. Danas stoji na mjestu Uzajuča neugledna crkvića, oko koje se na Spasovo sabiru kršćani iz Jerusalema i okolice.

— da biskup Fulton Sheen govori je-dnput tjedno preko televizije o temi: „Život je vrjedan življenja“ i da ima mnogo uspjeha među intelektualcima.

— da arapska država Jordan sama traži uspostavu diplomatskih odnosa s Vatikanom, kao što ih već imaju arapske zemlje: Egipat i Libanon.

— da biskup časnih sestara u Fu-Sanu u Koreji dnevno primi po tisuću bolesnika i daje im besplatnu liječničku pomoć, a jednog dana da je primila 2.400 bolesnika;

— da je u Koreji u bolnici za gubavce prešlo na katoličku vjeru 64 bolesnika.

Naši pokojnici

LESNY STJEPAN, župnik u miru i duhovnik kod časnih sestara u Lovrećina gradu, umro je danje 4. svibnja o. g. Rodan je za svećenika g. 1891 Bio je dobar govornik i nekada zastupnik u Hrvatskom saboru. Pokopan je u Lovrećina-varošu 6. svibnja o. g. Počivao u miru Božjem!

OGLASI

Harmonij prodaje Tomislav Siprak, Zagreb. Prilaz Jug. Armije br. 23.

— Listar za crkvu može se dobiti uz povoljnu cijenu. Upitati kod uprave lista „Gore srca“.

VIKTOR VALENTIĆ, Zagreb, Bačeka-va ul. 11 preuzima uz solidnu izradu i povoljne cijene sve vrste svećeničkih odijela.